GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE IN FIECARE DI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe treĭ lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SE PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare.

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 25. *Marțĭ, Mercurĭ 4 (16) Februariu.* **1887.**

Brașovŭ, 3 Februariu 1887.

* Firulŭ telegraficŭ ne comunică, că ministrulŭ honvedilorŭ a presentatŭ astădĭ camerei ungare proiectulŭ de lege privitorŭ la noulŭ creditŭ de șépte milióne și jumĕtate pentru armata honvedilorŭ și pentru organisarea și înarmarea unei părțĭ din contingentulŭ glótelorŭ.

Cu câteva óre înainte de presentarea acestei cererĭ de creditŭ fóia oficială din Pesta a publicatŭ autografele prea înalte, prin carĭ se resolvă crisa în ministeriulŭ de finance. Demisiunea contelui Szapary este primită și conducerea resortului de finance este încredințată în modŭ provisoriu ministrului-președinte Tisza. La conducerea resortului de interne, în loculŭ d-luĭ Tisza, a fostŭ chiămatŭ ministrulŭ br. Bela Orczy.

Diarele oficióse din capitala ungară anunțândŭ aceste schimbărĭ cu câteva dile mai înainte, ne-au datŭ sĕ cunóscemŭ, că d-lŭ Tisza numai cu mare greu s'a hotărîtŭ a lua conducerea ministeriului de finance în gravele împrejurărĭ actuale. Nisce motive fórte seriόse l'au îndemnatŭ în cele din urmă la acésta, motive, carĭ suntŭ așa de însemnate, încâtŭ ministrulŭ-președinte s'a decisŭ a preda conducerea ministeriului de interne unuĭ colegŭ alŭ sĕu tocmai acum în ajunulŭ nouĕlorŭ alegerĭ.

Nu este greu a gâcĭ, că motivele din vorbă isvorescŭ din situațiunea desperată financiară a statului. In nisce momente, când i se cerŭ poporațiunii noue jertfe pentru completarea pregătirilorŭ de rĕsboiu, trebuia sĕ se întêmple o schimbare în conducerea financelorŭ, ca astfelŭ sĕ se arate celŭ puținŭ buna voință de a aduce o îndreptare în administrația financelorŭ.

Oficioșii vorbescŭ chiar de o fundamentală schimbare a sistemului de administrare financiară, a căruia representantŭ a fostŭ contele Szapary și ne spunŭ că numai d-lŭ Tisza posede autoritatea necesară în cabinetŭ spre a face sĕ se esecute cu strictețĕ noua programă, care culmineză în a se reduce cheltuielele, în a se urca dările indirecte și în a se pune stavilă trecerilorŭ peste creditŭ, carĭ în budgetulŭ, ce se desbate acum, au atinsŭ oribila sumă de 22 milióne.

Unulŭ din oficioșii de frunte, „Pester Lloyd,“ spune, că d-lŭ Tisza, după cum stau adĭ lucrurile, a trebuitŭ sĕ ia conducerea ministerului de finance chiar în interesulŭ partidei dela putere, care prin momentana situațiune financiară a țĕrii este supusă la cea mai grea probă.

„Imensele greutățĭ ale acestei situațiunĭ“ — dice numita fóiă — nu se potŭ nicĭ retăce, nicĭ masca. In nisce împrejurărĭ câtŭ se póte de nefavorabile ale pieței de banĭ, va fi de lipsă a procura partea încă neacoperită a deficitului din anulŭ trecutŭ și întregulŭ deficitŭ pe anulŭ acesta, la acésta se mai adauge provederea cu banĭ a casselorŭ statului, mai departe chieltuielele pentru glóte și contribuirea Ungariei la înarmările militare ale monarchiei. Suma întrégă ce se cere pentru acestŭ scopŭ, décă va trebuĭ sĕ fiă acoperită prin facerea de împrumuturĭ, póte sĕ atingă o mărime, despre care cei neinițiațĭ abia își facŭ o ideiă. De va succede, cum sperămŭ, a susținé pacea europénă, atuncĭ se vorŭ puté învinge și aceste enorme greutățĭ. Ele ne dovedescŭ însĕ în modŭ bătătorŭ la ochĭ, că décă în timpulŭ celŭ mai scurtŭ nu se va face o schimbare în tóte principiile și în practica administrației nóstre financiare, nicĭ unŭ ministru de finance, orĭ cum s'ar numi, nu ar mai fi în stare a ne ferĭ de-o crisă, de care ar fi atinse chiar și garanțiile esistenței politice ale națiunei“.

Décă chiar și oficioșii pórtă unŭ asemenea limbagiu, atuncĭ trebue sĕ credemŭ că în adevĕrŭ mare și periculósă este crisa financiară, ce bântuie adĭ statulŭ ungarŭ.

Din parte-ne ne îndoimŭ, că d-lŭ Tisza este bărbatulŭ, dela care sĕ se pótă aștepta o schimbare spre mai bine a sistemului administrației financiare. Contele Szapary nu s'a distinsŭ prin nimicŭ, dér i se face cu tóte astea nedreptate, când se atribue actuala situațiune desperată a financelorŭ numai și numai sistemului sĕu de administrare.

Este imposibilŭ, după cum mergŭ lucrurile adĭ în statulŭ ungarŭ, a deosebi sistemele de administrare după diferitele resorturĭ ministeriale. S'a disŭ și se susține, că statulŭ care face cea mai bună politică, are și cele mai bune finance. Suntemŭ convinșĭ, că sistemulŭ de guvernare în totalitatea sa a fostŭ și este greșitŭ la noi, pentru ca se întemeiază pe ficțiunea periculósă că statulŭ e numai alŭ Maghiarilorŭ și nu ține contŭ de împrejurările reale.

D-lŭ Tisza a fostŭ și este sufletulŭ acestui sistemŭ de guvernare.

La tóte trecerile peste budgetŭ, la tótă risipa ce s'a făcutŭ pórtă vina sistemulŭ de conducere politică a d-luĭ Tisza. Sórtea își resbună acum asupra lui silindu-lŭ se ia însuși conducerea ministeriului de finance și sĕ se încarce astfelŭ în modŭ directŭ cu odiulŭ situațiunei triste financiare, ce a creat'o Ungariei politica sa nechibsuită și stricăciósă.

Convenția cu România în dieta ungară.

In ședința dela 10 Februarie, desbătendu-se bugetulŭ ministeriului de agricultură, comerțŭ și industriă, se aduse în discuțiune și cestiunea convenției cu România.

Deputatulŭ Alexandru *Karolyi* dise, că cu privire la schimbulŭ de mărfurĭ între România și între monarchia austro-ungară nu e absolutŭ necesarŭ nicĭ unŭ tractatŭ, deórece partea cea mai mare din mărfurile importate în România e de proveniență austriacă. Esportulŭ mașinelorŭ agricole și mărfurilorŭ de ferŭ e îngreuiatŭ prin concurența Germaniei și Angliei. Totŭ așa stă lucrulŭ și cu industria textilă în România, unde s'au adusŭ aceste articole până acum din Austria (Brünn) și din Ungaria (Brașovŭ și alte locurĭ mai micĭ de fabrice). Și în acéstă ramură de industriă esportulŭ e mai slabŭ decâtŭ cum era și va deveni și mai slabŭ, pentru că în străinătate se producŭ cu prețurĭ mai micĭ. Prin urmare perspectiva e totŭ mai rea. De aceea trebue sĕ cumpĕnimŭ bine jertfele ce amŭ vrea sĕ le aducemŭ, póte, în interesulŭ esportului acestorŭ articole. Ca sĕ concedemŭ pentru esportulŭ amintitelorŭ articole, importulŭ scutitŭ de vamă alŭ cerealelorŭ, porumbului, porcilorŭ și vitelorŭ din România, ar fi pre mare jertfă. (Aprobărĭ în stânga) Oratorulŭ admite, că importulŭ amintitelorŭ articole s'ar pute împedeca numai din punctulŭ de vedere alŭ veterinăriei. Diferința între producțiunea nóstră și între producțiunea agricolă română este atâtŭ de mare, încâtŭ e cu neputință sĕ concurămŭ cu România, fiindŭ că Românii producŭ mai eftinŭ, deórece pămêntulŭ nu e atâtŭ de secatŭ, întreținerea vitelorŭ nu e așa scumpă, etc. Prin urmare producțiunea agricolă e în România mai avantagiósă decâtŭ la noi.

Diferența trebue decĭ înlăturată printr'o vamă, care sĕ scutescă productele nostre până la orecare mĕsură. Porumbulŭ totŭ ar mai pute trece, deși industria spirtului în Ungaria e în decadență, căcĭ acesta ar fi o ușurare pentru ea. N'ar fi periculŭ nicĭ decă pe grâu s'ar pune o vamă mai mică. Altfelŭ însĕ stă lucrulŭ cu importarea vitelorŭ din România. (Aprobărĭ). Importulŭ vitelorŭ e cu hotărîre păgubitor pentru Ungaria, fiind că aceste animale nu se potŭ esporta mai departe din Ungaria, ci rĕmân aci. (Așa este! în stânga). Neputendu-se esporta vitele, în urma raporturilorŭ vamale, în Germania, Franța, Elveția și în alte state, prețulŭ carnei va scădea. Până ce nu vomŭ avea noi nicĭ unŭ esportŭ, sĕ se'ngreuieze importulŭ vitelorŭ prin vămĭ forte marĭ. Totŭ așa stă lucrulŭ și cu porcii, carĭ se producŭ mai eftinŭ în România. Prin urmare n'avemŭ nicĭ unŭ interesŭ deosebitŭ pentru încheiarea convențiunei; avemŭ numai interesulŭ, ca productele brute române sĕ fiă împovărate cu vămurĭ mai micĭ, er animalele cu vămurĭ câtŭ se póte mai marĭ. (Aprobărĭ în stânga).

Românii, probabilŭ, vorŭ cere liberulŭ importŭ alŭ vitelorŭ și porcilorŭ, pe când interesulŭ nostru cere, ca aceste articole sĕ se importe în câtŭ mai mică mĕsură. De aci isvorĕsce contrastulŭ intereselorŭ nóstre și de aceea probabilŭ că nu ne vomŭ puté uni ușorŭ cu Românii. Noi dorimŭ convențiunea mai multŭ din motive politice, decâtŭ economice. (Așa este! în stânga). Dér nicĭ acesta cu pre marĭ jertfe. (Vii aprobărĭ). Amicițiа între noi și România va esista cu tóte astea mai departe, *câtă vreme vomŭ fi tarĭ sub egida monarhiei;* și cu alte popóre învecinate vomŭ sta în raportŭ amicalŭ, fiindŭ că ele, sprijinite pe monarhia nostră, se potŭ desvolta liberŭ și se potŭ apĕra de multe rele. Și décă ele și-ar vede periclitată libertatea, orĭ décă noi n'amŭ fi destulŭ de tarĭ ca sĕ le servimŭ ca sprijinŭ, acéstă amiciță nu se va pute susține nicĭ cu prețulŭ convenției vamale. (Vii aprobărĭ în stânga).

Ministrulŭ de comerțŭ *Szechenyi*: Dorescŭ sĕ rĕspundŭ imediatŭ la interesantele espunerĭ ale antevorbitorului. Corĕspundĕtorŭ raporturilorŭ mĕ voiu esprima cu reservă, deorece tocmai când se urmézǎ tractările pentru încheiarea convenției nu potŭ spune totŭ, ce s'ar pute folosi la tractărĭ eventualŭ ca armă, eventualŭ din alte motive. (Aprobărĭ în drépta). In totalŭ împărtășescŭ vederile contelui Karolyi, și de aceea credŭ că n'avemŭ temeiu d'a fi îngrijațĭ pre multŭ. Impărtășescŭ înainte de tóte vederile sale în direcțiunea că, deși eu ținŭ de seriose și importante motivele politice, nu trebue sĕ punemŭ în jocŭ din causa acésta condițiunile propriei nóstre destoinicii de viĕță și a esistenței nostre materiale. (Aprobărĭ în drépta).

Principala diferență principiară între vederile mele și ale antevorbitorului este aceea, că eu nu sunt chematŭ la acestŭ locŭ sĕ încheiu convențiunea esclusivŭ din punctulŭ de vedere alŭ agriculturei; datoria mea e sĕ cautŭ a satisface atâtŭ unuia câtŭ și celuilaltŭ interesŭ. Interesele industriei nu le putemŭ trece cu vederea, căcĭ nu trebue sĕ uitămŭ, că înainte de tóte avemŭ problema a desvolta și a crea o industriă.

Cu privire la economia română nu negŭ, că Românii producŭ mai eftinu decâtŭ noi, dér observŭ că nu o ascriu acésta împrejurărei că noi avemŭ o economiă intensivă și că de aceea producemŭ mai scumpŭ, căcĭ eu socotescŭ introducerea economiei intensive necesară tocmai ca sĕ producemŭ mai eftinŭ. Ce privesce introducerea de »vămĭ diferențiale“, credŭ că onor. meu amicŭ a întrebuințatŭ acéstă espresiune din eróre și că a vrutŭ sĕ dică vămĭ de compensațiune.

Pentru vite a cerutŭ d. deputatŭ vămĭ marĭ, deórece acelea nu suntŭ o marfă, care sĕ se pótă transporta prin Ungaria în alte țĕrĭ, ci ne rĕmâne nouĕ pe gâtŭ și așa face concurență vitelorŭ nóstre. D. deputatŭ e în rătăcire aci cu privire la porcĭ. Noi putemŭ esporta porcii noștri și câtŭ timpŭ putemŭ face acésta, importarea lorŭ nu ne póte strica. In timpulŭ din urmă amŭ esportatŭ fórte mulțĭ în Italia și chiar décă s'ar importa din România și Serbia, încă totŭ vomŭ fi în stare sĕ luămŭ unŭ nou aventu. Cu porcii noștri putemŭ merge și în Germania, deși nu cu totulŭ neîmpedecațĭ, deórece Germania ne închide uneorĭ granițele. Cu tóte astea ne stau deschise alte căi și porcii nu ne rĕmânŭ pe gâtŭ.

In privința vitelorŭ cornute împărtășescŭ deplinŭ părerea d-lui deputatŭ că, décă le lăsămŭ sĕ între liberŭ — negreșitŭ cumpĕnindŭ totdéuna raporturile veterinare ale respectivelorŭ țĕrĭ — acésta ar puté pricinui eventualŭ o mare concurență; dér credŭ că nu astfelŭ se va puté resolva acéstă cestiune, ci astfelŭ că vomŭ lăsa sĕ între numai o parte din vite, deórece potŭ fi eventualŭ rele sanitare ascunse ce ușorŭ se potŭ ivi într'unŭ statŭ, care n'are nicĭ o creațiune deplinŭ consolidată pentru a regula veterinăria. Deși după rapórtele ce le avemŭ România a făcutŭ totulŭ pentru regularea veterinăriei, amŭ esperiatŭ cu tóte astea, că în primii anĭ după regulare sĕ repețescŭ relele și numai după lungŭ timpŭ amŭ putut obține noi raporturile în care ne aflămŭ de 7—8 anĭ, că adecă nicĭ unŭ rĕu nu

se póte nasce, fără ca sĕ nu fiă imediatŭ inăbușitŭ. După părerea mea decĭ numai astfelŭ de vite putemŭ lăsa sĕ între, care eschidŭ estinderea periculului in țeră, adecă putemŭ lăsa vitele de tăiatŭ în astfelŭ de orașe, în care suntŭ abatorii. Decă vitele ce vinŭ din România ajungŭ deadreptulŭ în acele orașe unde suntŭ destinate pentru tăiatŭ, stau sub supraveghiare și nu vinŭ în nicĭ o atingere cu alte vite, atuncĭ acésta ne asigură de o estindere a rĕului.

Naturalŭ, acesta aduce cu sine, că numĕrulŭ vitelorŭ importate nu ar fi așa de mare, incâtŭ sĕ ne pótă face vre-o concurență. Afară de asta, decă luămŭ în considerare că prin reducerea fabricațiunei spirtului la noi sufere o scădere și îngrășarea vitelorŭ la poverne atuncĭ ese la ivélă interesulŭ d'a se ingriji unele orașe mai marĭ și ținuturĭ consumătóre, și se cere ca pentru ajutorarea lorŭ sĕ între vite și din altă parte. Căcĭ de când esistă tergulŭ din Viena și din Pojunŭ, și țĕrile vestice austriace esportă în Elveția, capitalulŭ nostru de vite incepe a se consuma, ceea ce póte fi desavantagiosŭ pentru viitorulŭ economiei nóstre de vite. Atâta în acéstă afacere.

Lukas *Enyedi* crede a constata, că legislațiunea Ungariei e, fără deosebire de partidă, convinsă că încheierea unei convențiunĭ vamale și comerciale cu România nu e imperiosŭ cerută din causa intereselorŭ economice ale Ungariei. Numai o astfelŭ de convenție e admisibilă, care corĕspunde deplinŭ intereselorŭ Ungariei; o convenție, care ar corĕspunde escelentŭ intereselorŭ Austriei, legislativa ungară n'ar pute-o primi.

Ca sĕ stămŭ cu România în raporturĭ politice câtŭ se póte de bune, este nu numai unŭ interesŭ ungurescŭ naționalŭ, ci și în genere culturalŭ. Der sĕ nu facemŭ jertfe mai marĭ de cum este vrednică satisfacerea acelui interesŭ. Orĭcâte jertfe materiale amŭ aduce, cu aceea totŭ nu vomŭ câștiga simpatia politică a României. Guvernulŭ sĕ dea României a înțelege, că aci nu preponderéză interesulŭ politicŭ alŭ Ungariei, fiindŭ că situațiunea politică a Ungariei este aceea a celui mai tare, și că vomŭ încheia unŭ tractatŭ, care satisface interesselorŭ Ungariei și la care vorŭ fi și interesele politice mulțămite în multŭ mai mare mĕsură ca altădată. E necesarŭ, ca representarea monarchiei nóstre în România sĕ fiă încredințată în astfelŭ de mânĭ, care au destoinicia sĕ procure acolo respectŭ intereselorŭ politice și economice ale monarchiei. Representanța de mai nainte a comisŭ erorĭ, ba prin óre-carĭ pașĭ a nutritŭ numai amărĭciunea între ambele state, așa că oficiulŭ nostru de esterne a trebuitŭ sĕ desaprobe acei pașĭ. Cu privire la industriă încă nu putemŭ face jertfe în contulŭ intereselorŭ economice, deórece România tocmai privitorŭ la articole de industriă ardelenă își reservă mână liberă, fiindŭ că ele se producŭ și în România. Asta-i o politică înțeleptă din partea României si ar merita sĕ o urmămŭ și noi.

Ministrulŭ *Szechenyi* dice că asupra acestei afacerĭ nu influințéză numai interesele Ungariei, ci și ale Austriei. Mai multŭ nu póte spune ministrulŭ. Tractările cu România nu suntŭ în cursŭ: ceea ce s'a făcutŭ până acum a fostŭ numai o conferință pregătitóre, er nu tractărĭ. D. deputatŭ doresce sĕ susținemŭ cele mai bune raporturĭ politice cu statele vecine. Decă dorimŭ acésta, atuncĭ trebue sĕ aducemŭ eventualŭ și jertfe materiale. Cu acésta nu vreu sĕ dicŭ, că trebue sĕ sacrificămŭ interesele nóstre materiale, dér trebue sĕ luămŭ in considerare, că unŭ bunŭ raportŭ politicŭ cu unŭ rĕsboiu economicŭ după vederile mele nu se póte cugeta. (Din stânga: Dér cu Germania nu e așa?) Cu Germania n'avemŭ rĕsboiu vamalŭ și apoi n'am afirmatŭ, că acelŭ raportŭ economicŭ, în care stămŭ cu Germania, ar face bine bunului raportŭ politicŭ. Am convingerea că și cu Germania ar trebui sĕ estindemŭ pe terenulŭ economicŭ acelŭ bunŭ raportŭ, care esistă pe terĕmulŭ politicŭ.

Akos *Ugron* nu e mulțămitŭ cu declarațiunile ministrului. Oratorulŭ e cu hotărîre în contra importării grâului și vitelorŭ din România.

Andreas *György* e, din punctulŭ de vedere alŭ susținerii bunelorŭ raporturĭ politice cu România, pentru convenție, dér din punctulŭ de vedere alŭ vămilorŭ protecționiste, interesele Ungariei stau în contrastŭ cu ale României. Elŭ numai o astfelŭ de convenție ar aproba în care s'ar esprima nu numai clausula națiunei celei mai favorisate. Decă România ar uita marile servicii ce i le-amŭ făcutŭ în privința comercială, oratorulŭ ar privi acésta ca o astfelŭ de provocare a monarhiei din partea României, încâtŭ menținerea stărei de acum ar fi multŭ mai avantagiósă și ar corĕspunde mai bine intereselorŭ nóstre (Aprobărĭ). — Cu acestea s'a încheiatŭ ședința.

(Va urma).

Austria și România.

Sub acestŭ titlu scrie „Neue Freie Presse“ dela 12 Februariu n. următórele:

„Declarațiunile, ce le-a făcutŭ ministrulŭ de comerciu ungurescŭ în clubulŭ liberalŭ și în ședința plenară a camerei asupra negociărilorŭ cu România pentru încheiarea tractatului de comerciu, ne arată cu vii culorĭ câtŭ de rĕu stă acéstă cestiune atâtŭ de importantă pentru monarchiă. In clubulŭ liberalŭ dise contele Szechehyi, că nu póte fi vorba de-o întrerupere a negociărilorŭ, deórece pân'acum nu s'a negociatŭ, ci numai s'a discutatŭ prealabilŭ afacerea convențiunei.“

„Sĕ fi ajunsŭ noi în adevĕrŭ așa departe, ca pentru nesuccesulŭ tractărilorŭ sĕ căutămŭ acum numai numele? Ce s'a petrecutŭ delà întreruperea negociărilorŭ, de s'au intorsŭ lucrurile în modŭ așa de nefavorabilu?“

Nimicŭ n'a străbătutŭ în publicitate, afară de discursulŭ de erĭ alŭ contelui Szechenyi, care este în adevĕrŭ de natură a compromite tóte silințele de-a ajunge odată cu România la o ințelegere. Ministrulŭ de comerciu ungurescŭ a desfășuratŭ programa protecționismului industriașŭ și agrarŭ în forma cea mai acută și chiar în Peșta a produsŭ o stranie impresiune rĕcéla respingĕtóre, cu care a vorbitŭ ministrulŭ de negociările cu România.«

„Mai este óre de lipsă în fața acestei împrejurărĭ sĕ cercetămŭ după causele, pentru carĭ delegații românĭ întârdiă așa de multŭ de-a se reîntórce la Viena?

»Contele Szechenyi nu numai odată s'a cufundatŭ în contradicerĭ, și de aceea este greu sĕ ne pronunțămŭ asupra declarărilorŭ sale din urmă. Este însĕ neindoiosŭ că prin manifestațiunĭ, cum e discursulŭ de erĭ alŭ ministrului de comerciu ungurescŭ, se face imposibilă o nțelegere cu România în politica comercială«.

Ce vrea adecă politica nóstră comercială oficială și cine o conduce? Decă programa, ce a desvoltat'o ierĭ ministrulŭ de comerciu ungurescŭ este aceea după care se dirige atitudinea monarchiei, atuncĭ sĕ fiă crutată poporațiunea austriacă de nouĕ amăgirĭ, er lumea de spectacolulŭ unorŭ negociărĭ îndelungate, carĭ nu potŭ ave nicĭdecum unŭ resultatŭ seriosŭ.“

Afacerea visitei regelui Milanŭ.

In timpulŭ din urmă au apărutŭ în diare diferite sciri privitóre când la o pretinsă confederațiune balcanică, în care ar întra și România, când la nisce pretinse tractărĭ între România și Serbia în vederea unei acțiunĭ comune. Tóte aceste svonurĭ suntŭ curate neadevĕrurĭ și suntemŭ în posițiune, pe basa informațiunilorŭ ce le avemŭ din isvorŭ competentŭ, a da următórea desmințire:

»O depeșă, pretinsă a »Agenției Libere“ și publicată în diarele oposițiunei, a anunțatŭ cumcă Regele Milanŭ ave sĕ mergă în curendŭ la Bucurescĭ într'unŭ scopŭ politicŭ, și a vorbitŭ totodată despre nisce discusiunĭ începute deja între cabinetele din Bucurescĭ și Belgradŭ. Tóte aceste scirĭ suntŭ absolutŭ inexacte; nu s'a începutŭ nicĭ o discusiune între disele cabinete și nicĭ vorbă nu este de acéstă călĕtoriă a Regelui Milanŭ. O asemenea călĕtoriă într'unŭ scopŭ politicŭ este o invențiune cu totulŭ fantastică. De altcum, totă lumea scie în destulŭ, că guvernulŭ românŭ nu cugetă câtuși de puținŭ la vre o acțiune și, prin urmare, nimenea nu ar incerca d'a se ințelege cu dênsulŭ în privința vre-unei acțiunĭ comune, fiă în contra orĭ și cui. Nu putemŭ ințelege scopulŭ pentru care s'a născocitŭ acéstă scire falsă și contrariă adevĕrului din orĭce punctŭ de vedere.“

SCIRILE DILEI.

Primimŭ din *Turda* o scire surprindĕtóre Sentința tribunalului regescŭ de acolo prin care v. protopopulŭ din Indolŭ *Petru Vlassa* a fostŭ judecatŭ pentru delictŭ de agitațiă și condamnatŭ la o lună arestŭ, a fostŭ reformată de cătră instanța a doua, tabla regescă din Tergulŭ Mureșului Tabla a măritŭ pedépsa dela patru sĕptĕmânĭ la patru lunĭ închisóre. Acéstă sentință ne dovedesce, că suntŭ întemeiate temerile după carĭ și tabla regescă a începutŭ a se molipsi de bóla șovinismului. Părintele Vlassa ni se asigură, a insinuatŭ recursŭ la Curia din Peșta. Decă șovinismulŭ ar merge crescêndŭ, ne-amŭ pute aștepta ca cei din Pesta sĕ ridice pedépsa dela patru lunĭ arestŭ la patru anĭ închisóre grea. Sperămŭ însĕ, că celŭ puținŭ la Curia se vorŭ mai afla ómenĭ cu mintea rece și imparțialĭ și vorŭ cassa întregŭ procesul, care nu are nicĭ unŭ ințelesŭ, afară de acela de a ațița spiritele în sînulŭ poporului românŭ printr'o terorisare, care nu póte aduce nicĭ unŭ folosŭ autorităților statului ungarŭ.

—x—

Sub titlulŭ »*Alianța bisericilorŭ cu Kulturegyletulŭ*« scrie „Kolozsvar:« »Suma ce biserica reformată a oferit'o Kulturegyletului ardeleanŭ pentru comună lucrare va trece peste 100,000 fl., oferta bisericei unitare e de 33,000 fl., er decanatulŭ ev. ungurescŭ din Brașovŭ intenționéză sĕ investeze 50,000 fl. pentru realisarea scopurilorŭ kulturegyletescĭ. — Se vorŭ realisa la calendele grecescĭ.

—x—

Pentru echiparea glótelorŭ ministrulŭ honvedimei a adresatŭ camerei de comerțŭ și industriă din Clușiu invitarea, ca sĕ provóce pe industriașĭ a face oferte pentru articole de lână și pele. Unŭ fabricantŭ de postavŭ în Sibiiu a primitŭ telegraficŭ invitarea, sĕ triméță câtŭ mai curêndŭ mostre și prețurĭ de postavŭ vênĕtŭ pentru trebuințele armatei.

—x—

Din pașaliculŭ *Tĕrnavei marĭ* comunică „Kronst. Ztg.«, că la 30 Ianuariu 1887 se adunaseră, ca de obiceiu în fiăcare Dumineca, câțĭva locuitorĭ din *Crișiu* la o serată de cetitŭ în edificiulŭ școlei evangelice și așteptau pe cetitorŭ, când intră pe neașteptate judele Vasilie Luca și declară, că din însărcinarea solgăbirĕului interdice prin acésta odată pentru totdeuna aceste convenirĭ și ordonă ca cei adunațĭ sĕ se depărteze. — Departé amŭ ajunsŭ cu „libertatea“ ungurescă!

—x—

„Sieb. Deutsch. Tgbltt.« e informată din *Deva*, că câțĭva *oficerĭ de reservă* au primitŭ deja incunosciințarea *sĕ fiă gata* și în casŭ de convocare sĕ se anunțe la locurile destinațiunei lorŭ în timpŭ de 48 óre.

—x—

Curatorulŭ superiorŭ alŭ bisericei reformate br. Gabrielŭ *Kemeny* s'a dusŭ la *Clușiu* ca sĕ presideze o importantă ședință a consistoriului superiorŭ reformatŭ. E vorba de publicarea concursului pentru ocuparea posturilorŭ de *predicatorĭ misionarĭ*, care s'au înființatŭ în legătură cu acțiunea Kulturegyletului ardeleanŭ. — Ce de sfară în țeră pentru fiascurĭ!

—x—

Ministrulŭ *Trefort* a suspendatŭ telegraficŭ din postulŭ sĕu pe profesorulŭ Iosifŭ *Kapolnai* dela preparandia din *Clușiu* pentru unŭ delictŭ disciplinarŭ, după cum spune „Kolozsvar.“

—x—

In interesulŭ *sporirei voluntarilorŭ pe unŭ anŭ* la regimentele de trenŭ se compunŭ liste asupra prenotărilorŭ voluntarilorŭ pe spesele proprii, nu numai în stațiunile de întregire de până acum Budapesta, Viena și Praga, ci și în orașele Pojunŭ, Cașovia, Timișóra, Sibiiu, Agramŭ, Gratz, Innsbruck, Brünn, Josefstadt, Cracovia și Lembergŭ.

—x—

Din cassa garnisonei din *Tergulŭ-Mureșului* au disparutŭ in timpulŭ dela 3—7 Februarie n., dice „Kolozsvár.“ 8126 fl. 25 cr. Intre acestia se aflau și banĭ de-ai gendarmeriei. Cassa n'a fostŭ spartă și decĭ se presupune că numai cu cheĭ contrafăcute s'a putulŭ comite furtulŭ.

—x—

După cum se raporteză din Alba-Iulia unei foi ungurescĭ, 10 familii ev. reformate din *Cherțișóra* s'au hotăritŭ sĕ se intórcă în sînulŭ bisericei rom. catolice. In scopulŭ acesta preotulŭ rom. cat. Sass din Porumbacŭ s'a dusŭ in 13 Februariu n. în Cherțișóra.

—x—

Unŭ nou diarŭ politicŭ intitulatŭ „*Unirea*,“ a apărutŭ dela 1 Februariu in *Bucurescĭ*, sub direcțiunea politică a d lui *I. G. Bibicescu*. In programulŭ sĕu noulŭ diarŭ declară, că va lupta pentru libertate și democrațiă, va combate pe cei ce vĕdŭ în libertate unŭ periculŭ in constituțiune o pedecă, în poporŭ unŭ vrășmașŭ și o turmă numai cu datorii, er nu și cu drepturĭ; se va ocupa continuu de cestiunile economice, cu totă atențiunea și îngrijirea; va ave pururea ochii deschișĭ asupra relațiunilorŭ comerciale ale României cu streinătatea. Aceeași grije o va ave și de interesele naționale ale Românimei de pretutindenea. Granițe politice esistă, le respectă, rĕmână Românii unde suntŭ, dér celŭ puținŭ se va interesa a sci cum trăescŭ și ce lucréză, căcĭ perderile lorŭ perderĭ suntŭ pentru românime în genere și pentru susținerea limbei și naționalității au nevoiă de îmbărbătare. Libertatea, democrația și cultulŭ naționalității formeză decĭ credulŭ noului diarŭ. Salutămŭ cu căldură pe confrații noștri dela „Unirea“ și le dorimŭ deplinŭ succesŭ, er diarului viĕță lungă.

—x—

Se scrie, că unŭ *negustor* din *Făgărașŭ* a primit deunădile o provocare anonimă sĕ depună la oficiulŭ postalŭ de acolo o scrisóre cu 8000 fl., căcĭ în casŭ contrarŭ va fi omorîtŭ. Negustorulŭ făcŭ arătare autorității despre acésta, care a și luatŭ mĕsurĭ pentru arestarea vinovatului îndată ce ar voi sĕ ia banii dela poște. In curêndŭ apărŭ dacolo o servitóre și cerŭ scrisórea cu 8000 fl. Fiindŭ supusă unui interogatoriu, nu voi sĕ spună nimicŭ. Fără se scie fŭ urmărită la întórcerea ei spre casă și astfelŭ se descoperi, că amenințătorulŭ este fiiulŭ unui negustorŭ din Galațĭ, lângă Făgărașŭ. Tinĕrulŭ omŭ fŭ arestatŭ. Se crede că totŭ elŭ e celŭ care a scrisŭ din Făgărașŭ lui Rothschild în Viena scrisórea, prin care

Rothschild era amenințată cu mórte, decă nu va trimete 20,000 fl.

—x—

La 5 Februariu n., casierulŭ comunei *Făgărașŭ*, Ludovicŭ *Greger*, s'a aruncatŭ în Oltŭ și a dispărutŭ fără urmă sub ghiață. In haina ce 'și-a lăsat'o pe țěrmŭ s'a găsitŭ unŭ biletŭ in care 'și lua rěmasŭ bunŭ dela soția și copii sěi. Se dice, că motivulŭ sinuciderei e defraudarea.

—x—

La 7 Februarie n. unŭ fruntașŭ (ànteiulŭ gradŭ alŭ soldatului dela batalionulŭ de vênătorĭ din *Făgărașŭ*, instruândŭ în odaiă pe unŭ recrutŭ în mânuarea armei și comandândŭ: focŭ! intórse aceluia spatele, er glonțulŭ ii pětrunse spinarea omorându-lŭ pe locŭ. Din cercetarea pornită se va dovedi, décă recrutulŭ cu intențiune ori din nedibăcia a împușcatŭ pe fruntașŭ.

—x—

Mâne séră Mercurĭ se dă *balulŭ mascatŭ de elită*, închisŭ, la Reduta, care fără 'ndoială va fi bine cercetatŭ, deórece e singurulŭ balŭ mascatŭ în acestŭ carnevalŭ.

—x—

Femeia cârciumarului Avram Ivresek din *Ludesd*, care în anulŭ trecutŭ 'și-a omorîtŭ bărbatulŭ, ajutată fiind de amantulŭ ei, a fostŭ condamnată la mórte de cătră tribunalulŭ din Deva împreună cu amantulŭ ei. Tabla din Tĕrgu-Murĕșului a schimbatŭ pedepsa amêndurora în inchisóre pe vieță. Curia a întăritŭ pedépsa cu morte pentru femeiă, și inchisóre pe viéță pentru complicele ei Iosifŭ Avramesk.

—x—

Câsina română din Beiușiu va da unŭ *Balŭ* in sala ospĕtăriei opidane în 19 Februariu 1887 st. n. Prețulŭ de intrare: pentru o persónă 1 fl., pentru familiă după placŭ. Inceputulŭ la 8 ore sera. *Comitetulŭ arangiatorŭ.* Ofertele marinimóse se primescŭ cu mulțămită și se vorŭ chita pre cale diaristică.

—x—

Concertŭ va arangia Reuniunea corului vocalŭ gr.-cat. rom. „Unirea" din *Varadia* in 8/20 Faurŭ în sala ospĕtăriei din Varadia in favorulŭ numitei Reuniunĭ. Intrarea de persónă ședutŭ 50 cr, de statŭ 30 cr. Inceputulŭ la 8 ore sera. *Comitetulŭ.* Programa: 1. *Devisa Armoniei*, de Horner corŭ bărb. 2. *Lăcrămióre*, de Flondorŭ corŭ bărb. 3. *Țera mea*, poesiă de Teutŭ declamată de corista R. Orașianu. 4. *Tatarulŭ*, de Nosievics corŭ barb. 5. *Inzadarŭ*, de Hrimaly corŭ bărb. 6. *Dialogŭ* despre superstițiunĭ de coriștii G. Minda, G. Farca și I. Cocarlanu. 7. *El R'baa*, de Mandyceschi corŭ bărb. 8. *Reîntórcerea victoriósă*. corŭ mixtŭ după Bianchi. 9. *Cântecŭ vênătorescŭ*, de Flondorŭ corŭ bărb. Apoi urméză joculŭ.

—x—

Balŭ se va arangia Joi la 5/17 Februarie a. c. de cătră Comitetulŭ gimnasialŭ în sala „Redutei" din *Bradŭ* pentru înmulțirea cabinetului naturalŭ dela gimnasiulŭ de acolo. Intrarea de persónă 1 fl de familiă 2 fl. Comitetulŭ arangiatorŭ. Inceputulŭ la 8 óre séra. Ofertele mărinimóse se vorŭ chita pe calea publicității.

Raportŭ polițienescŭ*).

Nicĭ unŭ guvernŭ, nicĭ unŭ oficiu, nicĭ o dregĕtoriă, cu unŭ cuvêntŭ, nicĭ unŭ institutŭ publicŭ nu este așa de espusŭ criticei ca „poliția," — însĕ nicĭ într'unŭ punctŭ nu este judecata opiniunei publice așa de conglăsuitóre, ca în acela despre poliția. Oficii, autoritățĭ, singuratice persóne potŭ sĕ fiă orĭ câtŭ de indușmănite, totușĭ deosebite relațiunĭ și împrejurărĭ potŭ sĕ producă unele șovăirĭ în judecata opiniunei publice, însĕ mai pe susŭ de tótă îndoela este judecata despre poliția: ea este totdeuna rea. Și este óre minune, că poliția provócă așa de multŭ judecața tuturora? — Ea trebue sĕ fiă pretutindenea. Pe strade, când acestea suntŭ acoperite de o mare de noroiŭ; pe trotoare, în carĭ lipsesce câte o petră, seu că ele suntŭ acoperite cu ghiață luciă, seu că flacările de gazŭ jócă intre tablele de sticlă neșterse ale felinarelorŭ; în curțĭ, din carĭ putórea se înalță până la norĭ; în cârciume, din carĭ răsună sgomotŭ, răpesce somnulŭ; în case, din carĭ se fură, se răpesce și sĕ omoră; — nu pĕtrunde ea ore in atel'erulŭ măestrului și pretinde dela dênsulŭ pe calfa, decă acesta a trândăvitŭ prea multŭ în diua premergĕtóre, seu în asilulŭ intimŭ alŭ familiei, și scóte pe sprintena cameriеră, decă ea în séra premergĕtóre a povestitŭ prea multŭ cu ostașulŭ vigurosŭ etc. etc. Ea póte fi orĭ unde, rea este totdéuna, tocmai pentru că nu póte fi în același timpŭ în totŭ loculŭ. — Decă din acéstă judecată conglăsuitóre a opiniunei publice póte privitorulŭ mai adêncŭ sĕ câștige óre-care pricepere pentru însemnătatea și importanța institutului polițienescŭ, atuncĭ acelŭ pesimismŭ merge de bună sĕmă prea departe și aspra judecată s'ar putea reduce la împrejurarea, că instituțiunea polițienéscă totușĭ este capabilă de o perfecțiune, dér că ea are unele lipse, carĭ chiar și atuncĭ nu se potŭ delătura, când suntŭ recunoscute, pentru că puterea împrejurărilorŭ este mai mare decâtŭ voința și puterea de a-le învinge.

Poliția Brașovenă, de sine se'nțelege, nu face escepțiune și în înțelesulŭ arĕtatŭ mai 'nainte nicĭ nu pretinde acesta. Décă ea la reînoirea anului — și acésta duréză la poliția ca și la tóte celelalte oficii păn' ce suntŭ gata diferitele raporturĭ anuale, — aruncă o privire înapoi asupra anului trecutŭ și la acéstă ocasiune nu este cuplеșită de acelŭ pessimismŭ, ca opiniunea publică, ci are și nisce sentimente optimistice, totușĭ asta nu i se póte lua în nume de rĕu, mai vîrtosŭ décă ea este în stare a documenta îndreptățirea la acestŭ optimismŭ — cu cifre! din carĭ se alcătuesc complecsulŭ vieței active și alŭ nisuințelorŭ.

Chiar împrejurarea, că la inceputulŭ anului 1880 ajunseră casurile la *secția penală* a căpitănatului orășenescŭ numĕrulŭ de abia 700, pe când în anulŭ trecutŭ s'au pertractatŭ preste 3000 de casurĭ penale, ne înfățișéză, de bună-semă, unŭ tablou lămuritŭ despre activitatea de mai nainte și de acuma a poliției, și corpulŭ polițiștilorŭ, care — deși constătătorŭ mai multu din recruțĭ, — in urma deselorŭ schimbărĭ, totușĭ printr'o instrucțiune sistematică introdusă deja de unŭ anŭ a fostŭ pusŭ in posițiune de a desvolta unŭ serviţiu polițienescŭ mai activŭ și mai destoinicŭ, merită deplină recunosciință.

In chipulŭ acesta se esplică și faptulŭ că, spre esemplu, în anulŭ 1886 au ajunsŭ la arĕtare: 346 de călcărĭ ale legei penale față de 27 în anulŭ 1881, 23 în a. 1882, 29 în a. 1883, 40 în a. 1884 și 118 în 1885.

Pe când în anulŭ 1883 se pertractară numai 350 de arĕtărĭ din causa călcărei statutului penalŭ și a altorŭ statute, în anulŭ trecutŭ acestă sumă s'a urcatŭ la 984, în vreme ce încă in anulu 1882 suma banilorŭ de pedepsă în favorulŭ erariului s'a urcatŭ la 99 fl., aceea în favorulŭ fondului sĕracilorŭ din orașŭ la 226 fl., în anulŭ 1886 aceste sume s'au urcatŭ la 491 fl., respective 505 fl. 50 cr. în vreme ce în anulŭ 1881 s'a urcatŭ spre esemplu suma tuturorŭ transgresiunilorŭ în contra autorității și a liniștei publice, in contra siguranței publice, în contra ordinei publice și a moralității a sănătății etc. la 27. s'a urcatŭ acestă sumă din anulŭ 1883, in care era totŭ numai de 29, in anulŭ 1886 la 346, care sumă se imparte după singuraticele specii de transgresiunĭ în chipulŭ următorŭ:

In contra autorităților și a liniștei publice 61, în contra siguranței publice 21, în contra ordinei publice și a moralității 81, în contra sanității și a sănĕtății 16, in contra proprietății 17. — Afară de acesta s'au mai pertractatŭ în anulŭ trecutŭ 611 casuri de prevaricațiunĭ de pădure.

Anume in ceea ce privesce condițiunile sanitare ale suburbielorŭ, se póte arĕta unŭ progresŭ însemnatŭ și dreptŭ probă pentru acesta servéscă împrejurarea, că l'a provocarea căpitănatului orășenescŭ s'au făcutŭ în suburbiulŭ Scheiu mai multŭ de 600 de umblătorĭ în anulŭ 1886, ceea ce mai nainte n'au fostŭ de locŭ. Firesce că tocmai in desulŭ suburbiu are autoritatea polițienéscă sĕ se lupte cu referințe aprope de neînvinsŭ, carĭ numai în decursulŭ anilorŭ și numai prin spriginulŭ eficace alŭ comunei potŭ fi învinse.

Suma amintită mai susŭ a transgresiunilorŭ arătată in anulŭ trecutŭ s'a sĕvîrșitŭ de 1324 de bărbațĭ și 643 femei, dintre carĭ 40 au fostŭ pedepsite cu femei de 10—50 fl., 1443 cu banĭ sub 10 fl. Cu pedepse de arestŭ au fostŭ 223 de bărbațĭ și 173 de sume. La suma aceea, de 643 de famei, au participatŭ în mare mĕsură servitórele, carĭ adeseorĭ suntŭ lipsite cu totulŭ de disciplina domestică, chiar după pedepsirea de mai multe orĭ au o purtare desfrênată și aducŭ în conflictŭ cu protectorii lorŭ, cu soldații, pe organele polițienescĭ. O disciplină domestică mai rigurósă ar sprigini cu mare efectŭ pe autoritatea polițienéscă, și instituțiunea de servitóre, pare aci la noi a ajunsŭ la unŭ nume fórte rĕu, s'ar promova în modŭ evidentŭ. (Va urma).

---

*) Intârdiatŭ din causa lipsei de spațiu.

Sânte-jude, 10 Faurŭ 1887.

Onorate D-le Redactorŭ! După cum e fórte bine cunoscutŭ onoratului publicŭ românŭ din diarele periodice române, eu am lucratŭ de mai mulțĭ anĭ ca sĕ se introducă industria de casă în tóte scólele nóstre elementare poporale, unde generațiunea tinĕră a poporului nostru încă din frageda ei etate sĕ se deprindă în activitate, ca cu timpulŭ industria de casă se se lățéscă și la poporulŭ nostru spre înflorirea și bună-starea materială a scumpei nóstre națiunĭ române.

Spre ajungerea acestui scopŭ mărețŭ și salutarŭ in totu anulŭ am deschisŭ cursurĭ suplementarĭ de industriă de casă cu propunere gratuită numai și numai ca sĕ-mĭ potŭ afla din ce în ce mai mulțĭ consoțĭ de carieră in acésta privință, care cursurĭ, și mai cu semă cursulŭ din vera trecută, prin spesele avute cu cei ce au participatŭ la cursulŭ de industriă, m'am încurcatŭ în nesce datorii, din justa causă: că grindinea nimicindu mĭ puținele mele sămĕnăturĭ și avêndŭ salarŭ numai de 120 fl. ca se potŭ scăpa din lațulŭ și ghiarele usurărilorŭ m'am vĕdutŭ silitŭ a concurge la ajutorulŭ nemului românescŭ.

Decĭ la inițiativa Escelenței Sale Domnului Archi-Episcopŭ și Metropolitŭ de Alba-Iulia, mi s'a deschisŭ o colectă benevolă între cercurile connaționalilorŭ mei din Blașiu, în a căreia urmare am și primitŭ unŭ ajutorŭ de 40 fl. patrudecĭ florinĭ 40 cr. v. a. dela următorii Domnĭ:

Escelența Sa Domnulŭ Archi-Episcopŭ și Metropolitŭ Dr. Ioanŭ Vancea 20 fl., Constantinŭ Papfalvi canonicŭ 2 fl. Ioane Fekete canonicŭ 1 fl., Elie Vlasa canonicŭ 1 fl., Ioanŭ Antoneli canonicŭ 1 fl., Antonŭ Vestemianŭ canonicŭ 1 fl., Stefanŭ Maniu canonicŭ 1 fl., Leonțiu Leouteanu canonicŭ 1 fl., Dr. Ioanŭ Rațiu canonicŭ 1 fl., Alimpiu Blășianu prof. 1 fl, Dr. Alexandru Grama prof. 1 fl., I. F. Negruțiu prof. 1 fl, Simionŭ P. Mateiu secretarŭ 1 fl., Vasiliu Olteanu advocatŭ 1 fl., Dr. Augustinŭ Bunea profesorŭ 50 cr., Nicolau Popescu profesorŭ 40 cr., Ore-cine 50 cr., Ioanŭ Germanŭ profesorŭ 1 fl, Silvestru Nistorŭ profesorŭ 1 fl., Ioanŭ Orga V.-rectorŭ 1 fl., Dr. Victorŭ Smigelschi 1 fl., Georgiu Munteanu profesorŭ 1 fl., în suma susŭ menționată

Pĕtrunsŭ adêncŭ de aceste bine facerĭ ale marinimoșilorŭ și zeloșilorŭ Domnĭ și connaționalĭ ai mei mĕ aflu în plăcuta posițiune a-le esprima cea mai viă recunoscință și cea mai profundă mulțămită publică.

Fiă ca Escelența Sa sĕ afle pe viitorŭ mulțĭ imitatorĭ în asemenea fapte generóse, aflându-șĭ rĕsplată în cultivarea poporului românŭ și în recunoscința națiunei.

Petru Grama,
învĕțătorŭ.

Ultime scirĭ

Constantinopolŭ, 12 Februarie — Agitațiunile continuă în Macedonia. Mai mulțĭ emisarĭ, carĭ aveau cu dênșii o proclamațiune revoluționară, au fostŭ arestațĭ la Strundja, din care causa s'a proclamatŭ în Strundja starea de asediu, trimițêndu-se acolo și ajutóre.

—x—

Constantinopolŭ, 12 Februarie. — Pórta a comandatŭ cincĭ sute de mii de puscĭ cu repetiție sistemŭ Manser și 60,000 de carabine a 65 silingĭ bucata. Cele dintêiu predărĭ vorŭ trebui sĕ înceapă peste șése lunĭ, după plata unui acontŭ de patru sute de mii lire sterlinge. Dece mii de lire sterlingĭ au fostŭ vĕrsate ca arvună.

—x—

Constantinopolŭ, 12 Februariu. — Circulă scirea, că s'a proclamatŭ starea de asediu la Filipopoli și că s'au trimisŭ ordine nouĕ de cătră Regență, spre a înainta repede pregătirile militare în Bulgaria și Rumelia.

—x—

Londra, 12 Februariu. — Manufacturele de arme din Birmingham au primitŭ însemnate comande. Ele au sporitŭ în nisce proporțiunĭ neobicĭnuite numĕrulŭ lucrătorilorŭ lorŭ.

—x—

Parisŭ, 13 Februariu. — Se telegrafiază din Petersburgŭ că 100,000 reserviștĭ suntŭ chemațĭ pentru a studia aplicarea nouĕlorŭ regulamente de serviciu care de curêndŭ s'a întrodusŭ în armata rusă.

—x—

Belgradŭ, 12 Februarie. — In sferele Curții se manifestă unŭ puternicŭ curentŭ în contra cabinetului Garașanin și în favórea formării unui ministerŭ mai puținŭ ostilŭ Rusiei. Douĕdecĭ de medicĭ rușĭ au fostŭ chiemațĭ spre a ocupa funcțiunĭ în spitalele sêrbeștĭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BUDAPESTA, 14 Februariu. — In camera deputaților, discutându-se budgetulŭ resortului de comerciu, Iranyi atinge cestiunea lucrătorilorŭ. Cere întroducerea repausului de Dumineca pentru toțĭ lucrătorii, precum și înființarea de casse pentru ajutorarea lucrătorilorŭ bolnavĭ. Ministrulŭ de comerciu Szechenyi împărtășesce vederile antevorbitorului. Guvernulŭ a adunatŭ deja materialulŭ corĕspundĕtorŭ și în sesiunea următóre ilŭ va presenta parlamentului în formă de proiecte de lege. Ministrulŭ mai anunță presentarea unui proiectŭ de lege asupra veterinăriei, asupra prăsirei de pescĭ, a poliției de câmpŭ. Apponyi susține părerile lui Iranyi pentru ca lucrătorii, carĭ pretindŭ votulŭ universalŭ, sĕ nu crédă că interesele lorŭ nu se iau în considerare de corpurile legiuitóre. Busbach consêmte asemenea cu Iranyi, însĕ este liniștitŭ în urma declarărilorŭ ministrului.

MADRIDŬ, 14 Februariu. — E probabilŭ că Zovilla, renunțândŭ la tóte proiectele revoluționare, se va reîntórce în Spania și că Regina va încuviința o amnestiă generală.

BUDAPESTA, 15 Februariu — Fóia oficială publică autografele prin care se primesce demisiunea ministrului de finance conte Szapary încredințându-se conducerea resortului financelorŭ ministrului președinte Tisza, ér conducerea resortului ministeriului de interne ministrului br. Bela Orczy. Președintele de direcțiune Lukacs a fostŭ numitŭ secretarŭ de statŭ în ministeriulŭ de comunicațiune.

In ședința de adĭ a camerei a presentatŭ ministrulŭ honvedilorŭ br. Fejervary unŭ proiectŭ de lege cerêndŭ unŭ creditŭ de șépte milióne 460,000 florinĭ pentru completarea armamentului armatei honvedimei și pentru mobilisarea unei părțĭ a glótelorŭ în casŭ de rĕsboiu. Proiectulŭ de lege a fostŭ predatŭ comisiunei armatei, respective comisiunei financiare.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureșianu

Cursulŭ la bursa de Viena
din 13 Februariu st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	96 10	Bonuri croato-slavone	104 50
Rentă de hârtiă 5%	86 75	Despăgubire p. dijma de vinu ung.	—.—
Imprumutulŭ căiloră ferate ungare	146.50	Imprumutulŭ cu premiu ung.	116.50
Amortisarea datoriei căiloră ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96 60	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	119 50
Amortisarea datoriei căiloră ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	104 —	Renta de hârtiă austriacă	78 15
Amortisarea datoriei căiloră ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 10	Renta de arg. austr.	80 25
Bonuri rurale ungare	104.10	Renta de aurŭ austr.	109 50
Bonuri cu cl. de sortare	104.10	Losurile din 1860	132.25
Bonuri rurale Banat-Timișŭ	104.20	Acțiunile băncei austro-ungare	847 —
Bonuri cu cl. de sortare	104 20	Act. băncei de creditŭ ung.	270.50
Bonuri rurale transilvane	104 20	Act. băncei de creditŭ austr.	297.60
		Argintulŭ —.— Galbini împărătesci	6.02
		Napoleon-d'ori	10 11
		Mărci 100 imp. germ.	62 89
		Londra 10 Livres sterlinge	128.10

Cursulŭ pieței Brașovu
din 15 Februariu st. n. 1887.

Bancnote românesci	Cump. 8.45	Vênd. 8.47
Argint românesc	» 8.42	» 8.44
Napoleon-d'ori	» 10 01	» 10.14
Lire turcesci	» 11.40	» 11.44
Imperiali	» 10.40	» 10.44
Galbeni	» 6 01	» 6.03
Scrisurile fonc. »Albina«	» 101.—	» 102.—
Ruble Rusesci	» 116 —	» 117.—
Discontulŭ	7—10% pe anŭ.	

Nr. 9/1887.

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de învĕțătorŭ la scóla română gr. cat. din Năsĕudŭ, devenitŭ vacantŭ prin pensionarea învĕțătorului de până acum, sĕ escrie concursŭ până la 15 Martiu a. c. st. n.

Cu acestŭ postŭ este împreunatŭ, pre lângă cortelŭ naturalŭ într'o odae la scólă, unŭ salarŭ anualŭ de trei sute (300) florinĭ v. a., care sĕ va rĕspunde la cassa fondului scolarŭ în rate lunare decursive.

Cei ce ar voi sĕ ocupe acestŭ postŭ, vorŭ avé a-șĭ trimite suplicele lorŭ, în terminulŭ amintitŭ, la subscrisulŭ senatŭ școlarŭ, probândŭ prin testimonii în regulă: cualificațiunea lorŭ pedagogică, serviciulŭ de până acum și purtarea morală. Dintre concurențĭ vorŭ fi preferițĭ cei ce vorŭ dovedi, că suntŭ cântărețĭ cu cunoscință de note.

Dela senatulŭ școlei române gr. cat. din Năsĕudŭ.

Năsĕudŭ, în 6 Faurŭ 1887.

Președintele: **Gregoriu Moisilŭ**, parochŭ și vic. for.

Notarulŭ: **Macedonŭ Grigorița**,

1—3

Licitațiune.

Din partea subscrisului comitetŭ se face cunoscutŭ: că în comuna bisericéscă gr. cat. Bucium-Șesa (Comitatulŭ Albei inferióre) la 15 ḑi a lui Martiu 1887 st. n. la 10 óre diminéța se va ținé licitațiune minuendă pentru edificarea alorŭ două sale de învĕțămentŭ, a cărorŭ planŭ și preliminariu se află aicĭ în loco.

Domnii întreprindĕtorĭ suntŭ poftițĭ cu acelŭ adausŭ: ca fie-care licitantŭ sĕ depună vadiu de 10% din prețulŭ de esclamare statoritŭ cu 4,160 florenĭ v. a.

Buciumŭ-Șésa, 9 Februariu 1887.

Comitetulŭ parochialŭ gr. cat. din locŭ.

2—3

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și postaultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS“*

Mersulŭ trenurilorŭ
Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucuresci	—	—	—	7.30
Predealu (	—	—	—	1.14
(	—	—	—	—
Timișŭ	—	—	—	1.45
Brașovŭ (	—	—	—	—
(	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8 24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5 43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Hașfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighișora (	11 29	—	9.19	—
(	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 0[illegible]	—	10.16	—
Mediașŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa mică	12.44	—	11.19 / 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blașiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.4[illegible]	—
Teiușŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vințulŭ de susŭ	3.01	—	2 48	—
Uiora	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirișŭ	3.5[illegible]	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5 28	—
Clușiu (	5.30	—	5 56	—
(	—	6 03	—	8.00
Nedeșdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirișŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	—	10.5[illegible]
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mezö-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vasárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velințe	—	—	—	3.54
Oradia-mare (	—	9.13	—	4.05
(	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1 23	7.24
Szolnok	—	12.20	3 24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	6.05	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.4[illegible]
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.[illegible]2	6.58	9.14	[illegible]	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9 41	2 17	—
Mezö-Telegd	—	7.33	10 19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4 07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriș	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeșdu	—	—	4.58	6.24	—
Clușiu (	—	10.28	5.26	6.43	—
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	2 30	—	—	—	9.06
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1 06	—	—	—	10.—
Uióra	1 13	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudu	1 41	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2.00	—	—	—	11.14
Craciunelŭ	2 35	—	—	—	12.12
Blașŭ	2 48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copșa mică	3 36	—	—	—	1.32
Mediașŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.3[illegible]	—	—	—	3.03
Sigișora	5.12	—	—	—	3.49
Hașfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.0[illegible]	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Brașovŭ (	9.21	—	—	—	9.15
(	—	—	1.55	—	—
Timișŭ	—	—	2.53	—	—
Predealu (	—	—	—	—	—
(	—	—	3.28	—	—
Bucuresci	—	—	9.35	—	—

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.2[illegible]
Șibotŭ	12.52	—	4.50
Orăștia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4 08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborșin	5 30	—	8 46
Bĕrzova	5 56	—	9 33
Conopŭ	6.27	—	9 53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulișŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovațŭ	7 59	—	11 25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok (	8 42	—	4 52
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8 20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenu de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	4.10	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	7 04
Glogovațŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulișŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5 41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	
Bĕrzova	6 28	7 55	—
Soborșin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9. 8	—
Branicĭca	9 19	10 17	—
Deva	9 51	10 42	—
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăștia	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12 18	12.29	—
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiușŭ	1 29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6 19	—	6 33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.18	—	7.29
Orczifalva	7 47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșeni

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Hațegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Banița	3.05	—	6 4[illegible]
Petroșeni	3.37	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8 17

Petroșeni—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșeni	10 07	—	6.10
Banița	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Hațegŭ	12 42	—	9 01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernesci